

## POGLAVJE 1: IDENTIFIKACIJA SNOVI/ZMESI IN PODJETJA

### 1.1. Identifikator izdelka

Trgovsko ime: Baumacol FlexUni White

### 1.2. Pomembne identificirane uporabe zmesi in odsvetovane uporabe

Pripravljeno, mineralno, praškasto lepilo za lepljenje plošč in polaganje keramike na stene in tla.

### 1.3. Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Ime podjetja: Baumit d.o.o.  
Naslov: Zagrebška ulica 1, 1000 Ljubljana, Slovenija  
Telefon: 00386 1 236 37 60  
Faks: 00386 1 236 37 40  
E-pošta: urban.prevorcnik@baumit.si

### 1.4. Telefonska številka za nujne primere

Telefon za klic v sili: 112  
Dosegljivo: 24h

## POGLAVJE 2: DOLOČITEV NEVARNOSTI

### 2.1. Razvrstitev zmesi

Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) Št. 1272/2008 (CLP)

Razred nevarnosti	Kategorija	Stavki o nevarnosti
Draženje kože	2	H315: Povzročča draženje kože.
Hude poškodbe oči/ draženje oči	1	H318: Povzročča hude poškodbe oči.
Alergijski odziv kože	1B	H317: Lahko povzroči alergijski odziv kože.
STOT – Enkratna izpostavljenost, draženje dihalnih poti	3	H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

### 2.2. Elementi etikete



#### NEVARNO

H315	Povzročča draženje kože.
H318	Povzročča hude poškodbe oči.
H317	Lahko povzroči alergijski odziv kože.
H335	Lahko povzroči draženje dihalnih poti.
P102	Hraniti zunaj dosega otrok.

## VARNOSTNI LIST

### Baumacol FlexUni White

v skladu s Prilogo II Uredbe (ES) 1907/2006 (REACH),  
Uredbe (ES) 1272/2008 in Uredbe (ES) 830/2015

Datum priprave: 15.03.2019  
Sprememba: 20.9.2019  
Verzija: 4

Stran 2 od 11

P280	Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščitno za oči/zaščitno za obraz.
P305+P351+P338+P310	PRI STIKU Z OČMI: Previdno izpirajte z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.
P302+P352+P333+P313	PRI STIKU S KOŽO: umiti z veliko vode. Če nastopi draženje kože ali se pojavi izpuščaj: poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.
P261+P304+P340+P312	Preprečiti vdihavanje prahu. PRI VDIHAVANJU: prenesti osebo na svež zrak in jo pustiti v udobnem položaju, ki olajša dihanje. Ob slabem počutju pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.
P501	Odstraniti vsebino/posodo skladno z veljavno nacionalno zakonodajo.

Dodatne informacije: Ni dodatnih informacij.

### 2.3. Druge nevarnosti

Prah lahko povzroči draženje dihal. Ponavljajoče vdihavanje prahu mešanice v daljšem časovnem obdobju povečuje tveganje za nastanek pljučnih bolezni. Ko se mešanica navlaži, nastane močno alkalna raztopina.

Proizvod zmešan z vodo lahko pri daljšem stiku (npr. klečanje v mokri malti) povzroči resne poškodbe kože. Mešanica ima nizko vsebnost kroma, ker je delež kroma (VI) v cementu znižan pod 0,0002% z uporabo namenskih proizvodov. Zaradi tega ni nevarnosti za preobčutljivost zaradi kroma.

Pogoj za učinek reducentov je primerno skladiščenje na suhem in upoštevanje časa skladiščenja. Učinek proizvoda na ogrožanje vodotokov je nizek.



Izdelek ne izpolnjuje meril za PBT ali vPvB v skladu s Prilogo XIII REACH (Uredba 1907/2006/EC).

## POGLAVJE 3: SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH

### 3.1. Zmesi

Mešanica iz belega cementa z nizko vsebnostjo kroma po Direktivi 2003/53/ES, agregatov in dodatkov.

### 3.2. Nevarne sestavine

Snov	EC številka /CAS številka	Konc. območje (%ut/ut)	Razvrstitev v skladu z Uredbo CLP 1272/2008/ES		
			Razred nevarnosti	Kat.	Stavek o nevarnosti
Portland cement beli	266-043-4 65997-15-1	39	Hude poškodbe oči / draženje oči 	1	H318: Povzroča hude poškodbe oči.
			Draženje kože; STOT–enkratna izpostavljenost, draženje dihalnih poti; Preobčutljivost kože 	2	H315: Povzroča draženje kože.
				3	H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.
				1B	H317: Lahko povzroči alergijski odziv kože.

## POGLAVJE 4: UKREPI PRVE POMOČI

### 4.1. Opis ukrepov prve pomoči

#### Splošni napotki

Takojšnje ukrepanje. Za nudenje prve pomoči ni potrebna osebna zaščitna oprema. Pri nudenju prve pomoči se izogibajte stiku z vlažno mešanico.

#### Po stiku z očmi

Ne drgnite oči, ker lahko dodatno mehansko poškodujete roženico. Odstranite kontaktne leče, če jih uporabljate. Nagnite glavo v smeri poškodovanega očesa, odprite veko(e) na široko in takoj temeljito izpirajte oko(či). Oko izpirajte s čisto vodo vsaj 20 minut, da odstranite vse delce. Izogibajte se spiranju delcev v nepoškodovano oko. Če je mogoče, uporabite fiziološko raztopino (0,9% NaCl). Obrnite se na specialista medicine dela ali očesnega specialista.

#### Po stiku s kožo

Suho mešanico odstranite in sperite z obilico vode. Vlažen cement izpirajte z večjo količino vode. Odstranite kontaminirana oblačila, obutev, ure, itd. in jih temeljito očistite pred ponovno uporabo. Poiščite zdravniško pomoč v vseh primerih draženja ali opeklin.

#### Po vdihavanju

Prizadeto osebo premestiti na svež zrak. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč.

#### Po zaužitju

Ne izzivajte bruhanja. Če je oseba pri zavesti, izpirajte usta z vodo in ji dajte veliko vode za pitje. Takoj poiščite zdravniško pomoč ali se obrnite na center za zastrupitve.

#### Napotki za zdravnika

Ni znanih dolgotrajnih učinkov.

### **4.2. Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli**

#### Oči

Stik oči z mešanico (suhim ali mokrim) lahko povzroči resne in potencialno trajne poškodbe.

#### Koža

Mešanica ima lahko dražeč učinek na vlažno kožo (zaradi potu ali vlage) po dolgotrajni izpostavljenosti ali lahko povzroči kontaktni dermatitis po večkratnem stiku. Za več informacij glej (1).

#### Vdihavanje

Ponavljajoče vdihavanje prahu mešanice v daljšem časovnem obdobju povečuje tveganje za nastanek pljučnih bolezni.

#### Okolje

Pri normalni uporabi mešanica ni nevarna za okolje.

### **4.3. Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja**

Ko se obrnete na zdravnika, vzemite ta VL s seboj.

#### Napotki za zdravnika

Ni znanih dolgotrajnih učinkov.

## **POGLAVJE 5: UKREPI OB POŽARU**

### **5.1. Sredstva za gašenje**

#### **5.1.1 Ustrezna sredstva za gašenje:**

Mešanica v dobavljenem stanju ali zamešanem stanju ni gorljiva. Gasilna sredstva in ukrepe je treba prilagoditi požaru v okolici.

### 5.1.2 Neustrezna sredstva za gašenje:

Niso znana.

### 5.2. Posebne nevarnosti, ki izhajajo iz zmesi

Mešanica je negorljiva in ni eksplozivna in ne bo olajšala ali pripomogla k zgorevanju drugih materialov.

### 5.3. Nasveti za gasilce

Mešanica ne povzroča nevarnosti za požar. Uporaba posebne zaščitne opreme za gasilce ni potrebna.

## POGLAVJE 6: UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH

### 6.1. Osební varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

#### 6.1.1 Za neizučeno osebje

Nosite zaščitno opremo, kot je opisano v POGLAVJU 8 in upoštevajte navodila za varno ravnanje in uporabo, navedenega v POGLAVJU 7.

#### 6.1.2 Za reševalce

Postopki v izrednih razmerah niso potrebni. Vendar pa je v situacijah z veliko zaprašeno stjo potrebna uporaba zaščitne opreme za oči, kožo in dihala.

### 6.2. Okoljevarstveni ukrepi

Mešanico hraniti na suhem. Preprečiti nastajanje prahu (produkt pokriti). Preprečiti izpust v kanalizacijo, vodna zajetja, podtalnico in vodotoke (povečuje pH-vrednost).

### 6.3. Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

Če je možno razsut material poberte v suhem stanju. Uporabljajte suhe metode, kot so vakuumsko čiščenje ali vakuumsko sesanje (Industrijske prenosne naprave, opremljene s filtri z visoko učinkovitostjo čiščenja zraka (EPA in HEPA filtri, EN 1822- 1:2009) ali enakovredno tehnike, ki ne povzročajo prašenja. Za čiščenje nikoli ne uporabite stisnjenega zraka. Izogibajte se vdihavanju prahu in stiku s kožo. Raszut material spravite v posodo. Kasnejša uporaba je dovoljena.

### 6.4. Sklicevanje na druga poglavja

Glejte poglavje 7, 8 in 13 za več informacij.

## POGLAVJE 7: RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

### 7.1. Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Upoštevajte priporočila, ki so navedena v POGLAVJU 8. Za čiščenje suhe mešanice, glej podpoglavje 6.3. Med uporabo ne jesti, piti ali kaditi. V prašnem okolju nositi zaščito dihal in tesno prilagajoča očala. Nositi zaščitne rokavice, da se prepreči stik s kožo.

### 7.2. Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdržljivostjo

Produkt skladiščiti v suhem prostoru (minimalna interna kondenzacija). Izogibati se stiku z vlago, nečistočam in fizičnim motnjam. Produkt hraniti v originalni posodi.

Skladiščnih elementov kot so silosi, kotli in cisterne ne uporabljati brez ustreznih varnostnih ukrepov, zaradi nevarnosti zakopanja in zadušitve. V teh zaprtih prostorih se lahko material sprime v stene in mostove, ki se lahko nenadno podrejo.

Zaradi nezdržljivosti materiala ne uporabljati aluminijastih posod.

Pri transportu preprečiti razvoj prašenja. Uporaba vozil s silosi za razsut tovor (glej točko 8.2).

### 7.3. Posebne končne uporabe

Ni nadaljnjih informacij o posebnih končnih uporabah (glej podpoglavje 1.2).

## POGLAVJE 8: NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA

### 8.1. Parametri nadzora

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 100/2001, 39/2005, 53/2007, 102/2010, 38/2015, 78/2018):

**Mejna vrednost za poklicno izpostavljenost , 8 h MV:** 1,25 mg/m<sup>3</sup> (A) prah

**Kratkotrajna vrednost (KTV), 15 min:** 2,5 mg/m<sup>3</sup> (A) prah

**Mejna vrednost za poklicno izpostavljenost , 8 h MV:** 10 mg/m<sup>3</sup> (I) prah

**Kratkotrajna vrednost (KTV), 15 min:** 20 mg/m<sup>3</sup> (I) prah

### 8.2. Nadzor izpostavljenosti

#### 8.2.1 Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor

Preprečiti nastajanje prahu med rokovanjem, zagotoviti zadostno prezračevanje ali uporabiti zaprte sisteme za ravnanje s proizvodom. Uporabite lokalno odsesavanje zraka ali drug tehnični sistem za zaznavanje prahu.

#### 8.2.2 Osebni varnostni ukrepi, kot na primer osebna varovalna oprema

##### Splošno:

Med uporabo ne jesti, piti ali kaditi. Pred odmori in po končanem delu si temeljito umiti roke. Preprečiti stik z očmi in kožo. Takoj po delu z materialom naj se delavci umijejo ali stuširajo ali uporabijo preparate za vlaženje kože. Kontaminirano obleko, obutev, ure, itd. očistite pred njihovo ponovno uporabo.

##### Zaščita kože



Uporabite neprepustne, na obrabo in alkalno odporne zaščitne rokavice (npr. iz nitrila, znotraj obložene z bombažem z oznako CE). Upoštevajte naveden maksimalni čas uporabe. Usnjene rokavice niso primerne, saj prepuščajo vodo in lahko sproščajo spojine, ki vsebujejo krom. Nosite škornje ter oblačila z dolgimi rokavi in uporabljajte sredstva za zaščito kože.

##### Zaščita za oči/obraz



V primeru prašenja ali brizganja nositi tesno prilegajoča očala v skladu s standardom SIST EN 166 (zagotoviti izpiralko za oči).

### **Zaščita dihal**



V primeru prekoračitve mejnih vrednosti (npr. med mešanjem) nositi protiprašno masko s filtrom za delce (v skladu s standardom SIST EN 149, SIST EN 140, SIST EN 14387, SIST EN 1827). Po pravilu se uporabljajo polmaske tipa FFP2, ki filtrirajo delce.

### **8.2.3 Nadzor izpostavljenosti okolja**

#### Zrak:

Upoštevati je potrebno predpise, ki urejajo emisije snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo cementa ter razpoložljivo tehnologijo.

#### Voda:

Mešanica ne sme priti v podtalnico ali v sistem za odvajanje vode. Z izpostavljenostjo je možno povečanje pH-vrednosti. Pri pH-vrednosti nad 9 se lahko pojavijo ekotoksikološki učinki. Otekajoča voda, ki je speljana v sistem za odvajanje vode ali v površinske vode ne sme vplivati na pH-vrednost. Upoštevati je potrebno predpise, ki urejajo emisije snovi v vodo.

#### Tla:

Posebni ukrepi za nadzor emisij v tla niso potrebni za izpostavljenost tal v okolju.

## **POGLAVJE 9: FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI**

### **9.1. Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih**

- (a) Videz: prah, fino zrnat
- (b) Agregatno stanje: trdno
- (c) Barva: bela
- (d) Vonj: brez vonja
- (e) Vonj – mejna vrednost: ni smiselno, brez vonja
- (f) pH: 11,5 – 13,5 (T = 20°C v vodi)
- (g) Tališče: > 450 °C
- (h) Vrelišče: se ne uporablja (tališče: > 450 °C)
- (i) Plamenišče: se ne uporablja (tališče: > 450 °C)
- (j) Hitrost izhlapevanja: se ne uporablja (tališče: > 450 °C)
- (k) Vnetljivost: negorljiv
- (l) Zgornja/spodnja meja vnetljivosti ali eksplozijske meje: se ne uporablja
- (m) Parni tlak: se ne uporablja (tališče: > 450 °C)
- (n) Parna gostota: se ne uporablja (tališče: > 450 °C)
- (o) Relativna gostota: 2.8-3.2 g/cm<sup>3</sup> pri 20°C (Portland cement)
- (p) Topnost v vodi (T = 20°C): rahla (1.5 g/l)
- (q) Porazdelitveni koeficient: n-octanol/voda: se ne uporablja (anorganska zmes)
- (r) Temperatura samovžiga: se ne vžge (tališče: > 450 °C)
- (s) Temperatura razpadanja: se ne uporablja
- (t) Viskoznost: se ne uporablja (tališče: > 450 °C)
- (u) Eksplozivne lastnosti: ni eksploziven
- (v) Oksidativne lastnosti: ni smiselno, ker ne povzroča ali pripomore k gorenju drugih materialov

### **9.2. Drugi podatki**

Nasipna gostota: 1300 -1500 kg/m<sup>3</sup> pri 20°C.

## POGLAVJE 10: OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

### 10.1. Reaktivnost

Reagira alkalno z vodo. Ob stiku z vodo se zmes otrdi in nastane trdna snov, ki v normalnih okoliščinah ni reaktivna.

### 10.2. Kemijska stabilnost

Mešanica je stabilna, dokler je shranjena pravilno. Skladiščiti jo je treba na suhem.

### 10.3. Možnost poteka nevarnih reakcij

Ne povzroča nevarnih reakcij.

### 10.4. Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Vdor vode in vlažnost med skladiščenjem (reagira alkalno z vodo in se strdi).

### 10.5. Nezdružljivi materiali

Eksotermna reakcija s kislinami. Vlažna zmes je alkalna in reagira s kislinami, aluminijevimi solmi ali nežlahtnimi kovinami (aluminij, cink, medenina). Pri reakcijah z nežlahtnimi kovinami nastane vodik.

### 10.6. Nevarni produkti razgradnje

Nevarni produkti razgradnje niso znani.

## POGLAVJE 11: TOKSIKOLOŠKI PODATKI

### 11.1. Podatki o toksikoloških učinkih

Razred nevarnosti	Kat	Učinek	Referenca – točka 16.4.
Akutna strupenost - dermalno	-	Mejni preizkus, kunec, 24 urna izpostavljenost, 2.000 mg/kg telesne teže - ni smrtnosti. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(4)
Akutna strupenost - vdihavanje	-	Limitni test, podgana, 5 g/m <sup>3</sup> , ni akutne toksičnosti. Raziskava je izpeljana s portland cementom, glavno sestavino cementa. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(10)
Akutna strupenost - oralno	-	Na podlagi študij prahu iz cementne peči ni znakov za oralno toksičnost. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	Raziskava po literaturi
Jedkost za kožo/ draženje kože	2	Cement na kožo deluje rahlo dražilno. Suhi cement v stiku z vlažno kožo ali koža v stiku z vlažnim ali mokrim cementom lahko povzroči draženje ali vnetje kože, npr. pojav rdečice ali pokaenje. Trajen stik v kombinaciji z mehansko obremenitvijo lahko povzroči resne poškodbe kože.	(4) in izkušnje na ljudeh
Hude poškodbe oči/draženje	1	In vitro preizkus je prikazal močan vpliv portland cementa (glavna sestavina cementa) na roženico. Izračunani »index dražilnosti« znaša 128. Direkten stik s cementom lahko povzroči poškodbe roženice, tako zaradi mehanske obremenitve kot zaradi takojšnjega ali kasnejšega draženja ali vnetja. Direkten stik z večjo količino suhega cementa ali razpršenega vlažnega cementa ima lahko posledice različne intenzitete, od rahlega draženja (npr. draženje veznic ali vek) do resnih poškodb oči in oslepitve.	(11), (12) in izkušnje na ljudeh
Preobčutljivost kože	1B	Pri nekaterih osebah se lahko po stiku kože z vlažnim cementom pojavijo kožni ekcemi. Ti lahko nastanejo zaradi povišane pH-vrednosti	(5), (13)



## VARNOSTNI LIST

### Baumacol FlexUni White

v skladu s Prilogo II Uredbe (ES) 1907/2006 (REACH),  
Uredbe (ES) 1272/2008 in Uredbe (ES) 830/2015

Datum priprave: 15.03.2019  
Sprememba: 20.9.2019  
Verzija: 4

Stran 8 od 11

Razred nevarnosti	Kat	Učinek	Referenca – točka 16.4.
		(dražilni kontaktni dermatitis) ali zaradi imunske reakcije z vodotopnim kromom (VI) (alergijski kontaktni dermatitis).	
Preobčutljivost pri vdihavanju	-	Ni pokazatelj za povečano občutljivost dihalnih poti. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(1)
Mutagenost za zarodne celice	-	Ni pokazatelj za mutagenost zarodnih celic. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(14), (15)
Rakotvornost	-	Vzročno-posledična zveza med cementom in rakavim obolenjem ni dokazana. Epidemiološke raziskave ne izkazujejo povezanosti izpostavljenostjo cementu in rakavimi obolenji. Portland cement po ACGIH A4 ni klasificiran kot rakotvoren za človeka: »materiali, ki jih glede rakotvornosti za človeka zaradi pomanjkljivih podatkov ni možno dokončno razvrstiti. In vitro preizkusi ter preizkusi na živalih niso dali dovoljšnjih podatkov o rakotvornosti, da bi ta material drugače klasificirali.« Portland cement vsebuje več kot 90% portland cementnega klinkerja. Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	(1)  (16)
Strupenost za razmnoževanje	-	Na podlagi razpoložljivih podatkov, merila za uvrstitev niso izpolnjena.	
STOT enkratna izpostavljenost	3	Izpostavljenost cementnemu prahu lahko vodi do draženja dihalnih poti (grlo, vrat, pljuča). Izpostavljenost nad dovoljeno vrednostjo lahko povzroči kašljanje, kihanje in oteženo dihanje. Poklicna izpostavljenost cementnemu prahu lahko povzroči poslabšanje dihalne funkcije. Čeprav za to trenutno še ni dokazov, je možno sklepati na povezavo med izpostavljenostjo in učinkom.	(1)
STOT ponavljajoča se izpostavljenost	-	Dolgotrajna izpostavljenost cementnemu prahu nad dovoljeno vrednostjo lahko povzroči kašljanje, oteženo dihanje in kronično obstruktivne spremembe dihalnih poti. Pri majhnih količinah ni zaznati kroničnega učinka. Na podlagi priloženih podatkov kriteriji za razvrstitev niso izpolnjeni.	(17)
Nevarnost pri vdihavanju	-	Ni nevarnosti, saj cement ni na voljo v obliki aerosola.	

#### Poslabšano zdravstveno stanje po izpostavljenosti

Vdihavanje cementnega prahu lahko poslabša obstoječo(e) respiratorno(e) bolezen(i) dihal in/ali zdravstvena stanja, kot so emfizem ali astma in/ali obstoječe stanje kože oziroma oči.

### POGLAVJE 12: EKOLOŠKI PODATKI

#### 12.1. Strupenost

Zmes ni nevarna za okolje. Ekotoksikološke preiskave s Portland cementom na vodno bolho - *Daphnia magna* [Referenca (6)] in *Selenastrum coli* [Referenca (7)] so pokazali le manjši toksikološki učinek. Zato LC<sub>50</sub> in EC<sub>50</sub> vrednosti ni bilo mogoče določiti [Referenca (8)]. Ugotovljeni niso bili nobeni toksični učinki na sedimente [Referenca (9)]. Izpust velike količine cementa v vodotok pa lahko povzroči dvig pH, kar je pod določenimi pogoji lahko strupeno za vodne organizme.

#### 12.2. Obstojnost in razgradljivost

Ni pomembno, ker je zmes anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) zmes ne predstavlja toksične nevarnosti.

#### 12.3. Zmožnost kopičenja v organizmih

Ni pomembno, ker je zmes anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) zmes ne predstavlja toksične nevarnosti.



#### **12.4. Mobilnost v tleh**

Ni pomembno, ker je zmes anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) zmes ne predstavlja toksične nevarnosti.

#### **12.5. Rezultati ocenjevanja PBT in vPvB**

Ni pomembno, ker je zmes anorganski material. Po hidrataciji (strjevanju) zmes ne predstavlja toksične nevarnosti.

#### **12.6. Drugi škodljivi učinki**

Ni podatka.

### **POGLAVJE 13: ODSTRANJEVANJE**

#### **13.1. Metode ravnanja z odpadki**

Posesati in odstraniti v skladu z lokalno in nacionalno zakonodajo (Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih – UL RS št. 34/2008 in Uredba o odpadkih – UL RS št. 37/2015, 69/2015). Neuporabljene ostanke zmešati z vodo in odstraniti kot gradbiščni odpadek (beton). Pri tem se izogibati daljšemu kontaktu s kožo. Ne odlagati skupaj z gospodinjstskimi odpadki. Ne izlivati v lijak ali WC. Klasifikacijska številka odpadka: 10 13 14 Odpadni beton in odpadni mulj iz betona.

Odpadno embalažo je potrebno popolnoma izprazniti in zavreči v skladu z:

- Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur.l. RS št. 84/2006, vklj. z vsemi spremembami); 15 01 05 - sestavljena (kompozitna) embalaža ali 15 01 01 papirna embalaža

### **POGLAVJE 14: PODATKI O PREVOZU**

#### **14.1. ZN številka**

Označevanje ni potrebno.

#### **14.2. ZN pravilno odpremno ime**

Označevanje ni potrebno.

#### **14.3. Razred nevarnosti prevoza**

Označevanje ni potrebno.

#### **14.4. Skupina embalaže**

Označevanje ni potrebno.

#### **14.5. Nevarnosti za okolje**

Označevanje ni potrebno.

#### **14.6. Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika**

Označevanje ni potrebno.

#### **14.7. Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL73/78 in IBC kodeksom**

Označevanje ni potrebno.

## POGLAVJE 15: ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI

### 15.1. Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za zmes

- Uredba (ES) št. 1907 z dne 18.12.2006 "Registracija, evalvacija, avtorizacija in omejevanje Kemikalij (REACH) "
- Uredba (ES) št. 1272 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16/12/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 199/45/EC, in o spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006
- Uredba (ES) št. 453 z dne 20. maja 2010 o spremembi Uredbe (ES) 1907/2006 v zvezi s Prilogo II "Zahteve za pripravo varnostnih listov (SDS)"
- Pravilnik o osebni varovalni opremi (Uradni list RS, št. 29/05, 23/06, 17/11 – ZTZPUS-1 in 76/11)
- Seznam harmoniziranih standardov za OVO (C 412 / 11.12.2015, z vsemi spremembami in dopolnitvami)

Cement je zmes in kot tak ni predmet REACH registracije, ki je obvezna za snovi.

### 15.2. Ocena kemijske varnosti

Ocena kemijske varnosti ni bila izvedena.

## POGLAVJE 16: DRUGI PODATKI

### 16.1. Navedba sprememb

Ta varnostni list je bil spremenjen v točki 16.2..

### 16.2. Okrajšave

A:	alveolarna frakcija - del vdihnjene suspendirane snovi, ki doseže alveole
ACGIH	American Conference of Industrial Hygienists - Ameriška konferenca državnih higienikov za industrijo
APF:	Assigned protection factor (zaščitni faktor zaščite za dihanje)
CAS:	Chemical Abstracts Service
CLP:	Classification, labelling and packaging (Uredba (EG) št. 1272/2008)
EC <sub>50</sub> :	Half maximal effective concentration - srednja učinkovita koncentracija
EINECS:	European Inventory of Existing Commercial chemical Substances
EPA:	Type of high efficiency air filter – Visoko učinkovit tip zračnega filtra
HEPA:	Type of high efficiency air filter - Visoko učinkovit tip zračnega filtra
I:	inhalabilna frakcija - del celotne suspendirane snovi, ki jo delavec vdihne
LC <sub>50</sub> :	Median lethal dose - srednja smrtna koncentracija
OVO:	osebna varovalna oprema
PBT:	Persistent, bio-accumulative and toxic (obstojno, bioakumulativno in strupeno)
REACH:	Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Registracija, Evaluacija in Avtorizacija kemikalij)
STOT:	Specific target organ toxicity (specifična strupenost za ciljne organe)
vPvB:	very Persistent, very Bio-accumulative - zelo obstojno, zelo bioakumulativno
VL:	Varnostni list

### 16.3. Ključna literatura in viri podatkov (reference)

- (1) Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006. Available from: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.
- (2) Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2009, GMBI Nr.29 S.605.

- (3) MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010:  
<http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects-and-references/mease.php>
- (4) Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).
- (5) Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.
- (6) U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).
- (7) U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).
- (8) Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.
- (9) Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.
- (10) TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, August 2010.
- (11) TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- (12) TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
- (13) European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (European Commission, 2002).  
[http://ec.europa.eu/health/archive/ph\\_risk/committees/sct/documents/out158\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf).
- (14) Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58.
- (15) Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
- (16) Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008.
- (17) Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, Hilde Notø, Helge Kjuus, Marit Skogstad and Karl-Christian Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.

#### **16.4. Nasveti za usposabljanje**

Poleg zdravstvenih, varnostnih in okoljskih programov usposabljanja za svoje delavce, morajo podjetja zagotoviti, da delavci preberejo, razumejo in se ravnaajo po zahtevah iz tega varnostnega lista.

#### **16.5. Izjava o omejitvi odgovornosti**

Informacije v tem VL odražajo trenutno razpoložljivo znanje in so zanesljive, če se izdelek uporablja v skladu s predpisanimi pogoji in v skladu z uporabo, navedeno na embalaži in/ali v tehničnih navodilih. Za vsako drugo uporabo proizvoda, vključno z uporabo produkta v kombinaciji z drugimi produkti ali kateremkoli drugim postopku, je odgovoren uporabnik.

Razume se, da je uporabnik odgovoren za določanje ustreznih varnostnih ukrepov in spoštovanje zakonodaje, ki pokriva njegovo lastno dejavnost.

Konec varnostnega lista.